

ΒΕΣ

Αρ. ε.π. 10394/2002

1.15

ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΛΕΤΩΝ ΜΑΓΙΣΤΡΩΝ
Α. Ε. Σουλτς

*Επ' ευκαιρία
Το Άρχειον της Θεολογικής Σχολής*

ΕΤΟΣ Α'

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 3

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ε Ι :

1.	ΑΦΕΓΗΡΙΑ:		Σελίς	1
2.	Ἡ Ἠπειρος προμαχῶν Ἐθνικῆς τιμῆς:	ΧΡ. ΕΤΑΓΓΕΛΑΤΟΥ	»	2
3.	Βορειοηπειρωτικά καὶ ὄχι Ἀλβανικά:	Τοῦ Περιοδικοῦ	»	3
4.	Ἐπικαιρότητες: Τὰ νιάτα:	ΝΟΣΤΑΛΓΟΥ	»	4
5.	Ἡμεῖς καὶ οἱ νέοι	ΠΑΝ. ΚΟΡΟΝΤΖΗ	»	5
6.	Ἐφιαλτικὸ (Διήγημα):	ΦΡΙΞΟΥ ΤΖΙΟΒΑ	»	7
7.	Τὸ μνημεῖο τῆς Ἠπειρώτισσας Μάνας:	ΕΥΡ. ΣΟΥΡΛΑ	»	9
8.	Περί συγκεντρώσεως τῆς ὕλης:	ΣΠΥΡ. ΚΑΛΛΙΑΦΑ	»	10
9.	Θρησκευτικὴ ἢ Ἐκκλησιαστικὴ ἀγωγή:	ΚΩΝ. ΦΡΑΓΚΟΥ	»	11
10.	Φθινοπωρινὸ ἀπόβροχο (ποίημα):	ΓΙΑΝΝΗ ΣΑΡΑΛΗ	»	13
11.	Ἡ Ἑλπαδευτικὴ μετεωροθύμιας:	Α.Γ.	»	14
12.	Ἡ «Μασσαλιώτιδα» γαμήλιο ἐμβατήριον:	ΔΗΜ. ΣΑΛΑΜΑΓΚΑ	»	15
13.	Μικρὸ ἀφιέρωμα σὲ μεγάλη ψυχὴ (ποίημα):	ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΖΙΤΣΑΙΑΣ	»	17
14.	Ζωσιμαία Βιβλιοθήκη:	ΚΩΣΤΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ	»	18
15.	Ἐκίνημα:	ΤΑΣΣΟΥ ΚΑΞΙΡΑ	»	19
16.	Ὁ μπάρμπα — Χαράλαμπος (Διήγημα):	ΤΑΚΗ ΣΙΩΜΟΠΟΥΛΟΥ	»	20
17.	Νοῦς ὑγίης ἐν σώματι ὑγεί:	ΙΩΑΝ. ΓΚΟΡΤΖΗ	»	21
18.	Ὁ Χειμῶν ἐποχὴ προπονήσεως τῶν Ἀθλη- τῶν:	Τῆς Συντάξεως	»	22
19.	Στὸν Κώστα Παλαμᾶ (ποίημα):	ΑΝΘΟΤΛΑΣ ΖΟΛΔΕΡ	»	22
20.	Ἡ σελήνη θὰ εἶναι λίαν ἀφιλόξενος διὰ τοὺς πρώτους ἐπισκέπτας τῆς:	Τῆς Συντάξεως	»	23
21.	Ἀπὸ τῆ ζωῆ τῆς Ἀκαδημίας μας:	ΑΘ. ΠΑΠΠΑ	»	24
22.	Μᾶς γράφετε καὶ σᾶς ἀπαντοῦμε:		»	25
23.	Γνώμες καὶ παροιμίαι:		»	26
24.	Ζητήματα (Σημειώματα καὶ Σχόλια):	Τῆς Συντάξεως	»	27
25.	Χαιρετισμοὶ ἐπὶ τῇ ἐκδόσει:		»	30
26.	Ἀλληλογραφία — Διαγωνισμοί:		»	32

"ἘΞΟΡΜΗΣΙΣ"

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ἨΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

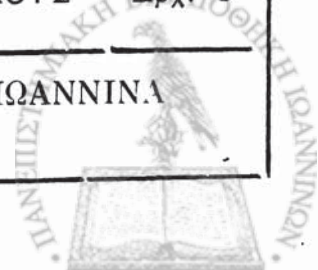
Ἰδιοκτῆτης: Ἐθνικὴ Πανσπουδ. Ἐνωσις Ἠλείου
 Ἰπεύθυνος Συντάξεως ΧΡ. ΖΙΑΚΑΣ
 Ἐπιμελητὴς ὕλης: ΙΩΑΝ. ΖΩΗΣ
 Οἶκον Διαχειριστῆς: ΣΠ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
 ἸΡΑΦΕΙΑ: Μᾶξ Νορδάου 5 Τηλ. 3—16

ΕΤΟΣ Α' ΤΕΥΧΟΣ 1
 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1957

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησίαι : Δρχ. 50
 Ἐξάμηνος Δρχ. 30
 Νομικὰ πρόσωπα. Δρχ. 150
 ΤΙΜὴ ΤΕΥΧΟΥΣ Δρχ. 3

Ἐπιστολαὶ — Βιβλία — Συνεργασίαι: Χρ. Ζιάκαν Μᾶξ Νορδάου 5. ΙΩΑΝΝΙΝΑ
 Ἐπιταγαὶ: Σπύρον Κωνσταντόπουλον, Κουγγίου 1 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ'

⊙ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑΣ ΜΑΝΑΣ

Υπό ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΣΟΥΡΛΑ, Παιδαγωγού

Ἀγαπητὴ «Ἐξόρμησις»,

Συχαίρω ὀλοφύχως ὅλους Σας διὰ τὴν προσπάθειαν ὅπως συνεχίσετε τὴν ἔνδοξον Ἑπειρωτικὴν παράδοσιν καὶ συμβάλετε μετὸν νεανικὸν Σας ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν μορφωτικὴν ἀναγέννησιν τῆς πολυβασανισμένης Ἑπειρωτικῆς Γῆς μας.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ σημερινὴ νεολαία γενικώτερον εἶναι ἢ Ἑλλάς τῆς αὔριον, ἢ Ἑπειρωτικὴ νεολαία εἰδικώτερον τῆς σήμερον, θὰ εἶναι ὁ φορεὺς τῆς τύχης τῆς Ἑπείρου μας.

Μέ μεγάλη μου εὐχαρίστησι σας ἀπο-στέλλω διὰ τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ Περιοδικοῦ Σας κάτι τὸ συντομώτατον ἀλλὰ βαθύτατον Ἑπειρωτικόν.

Ἡ Ἑπειρώτισσα Μάνα ἀντιπροσωπεύει γιὰ ὅλους μας τὴν Δωδωναίαν δρῦν καὶ ἐὰν ἐλειτούργει σήμερον τὸ Μαντεῖον τῆς Δωδῶ-νης, θὰ ἠκούσθωμεν ἀπὸ τὸν ψίθυρον τῶν φύλλων τῆς Φηγοῦ τὴν ὑπόμνησιν τῆς Ἱερείας, ὅπως μὴ ξεχάσει ὁ Ἑπειρώτης τὴν μορφήν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει τὸ πᾶν.

Ἐὰν Ἑπειρώται καλλιτέχναι—καὶ πρόπαντὸς ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι βαθειὰ δεμένοι μετὰ τὴν Ἑπειρωτικὴν παράδοσιν— θελήσουν νὰ ἐνστερνισθοῦν τὴν κεντρικὴν ἰδέαν τοῦ ἀρθροδίου μας, ἄς θεωρήσουν τὸ περιεχόμενον του, ὅχι ὡς ὑπόδειξιν τῆς ταπεινότητος μας, ἀλλ' ὡς φωνὴν τῆς Ἱερείας τοῦ παναρχαίου Ἑπειρωτικοῦ Μαντείου μας.

Καὶ ἡ νεολαία τῆς Ἑπείρου μας, ὅταν θὰ ἐορτάζεται ἡ Παγκόσμιος ἡμέρα τῆς Μητέρας, ἄς προσέρχεται εὐλαβικὸς προσκνητήσας τὸ Μνημεῖον τῆς Ἑπειρώτισσας Μάνας καὶ ἄς καταθέσῃ ἕνα στεφάνι ἀπὸ ὅλα τὰ ἄνθη καὶ τὰ ἀγριολούλουδα, ποὺ φύονται πανταχοῦ τῆς Ἑπειρωτικῆς Γῆς.

Νὰ!... κάποια μορφή πραγματικῆς «Ἐξορμήσεως» τῆς Ἑπειρωτικῆς Νεολαίας.

Με ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν
ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΟΥΡΛΑΣ

ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ

Πολλὲς φορὲς οἰοχάζομαι ὅλες τὲς λησμονημένες Ἑπειρώτισσες Μανάδες:

Τὲς Μανάδες σιὲς ὁποῖες δὲν προσφερθήκανε ποτὲς ἄνθη,

Τὲς Μανάδες ποὺ τὰ ροζιάρικα χέρια τους μαράζωσαν ἀπὸ τὴ σκληρὴ δουλειά,

Τὲς Μανάδες ποὺ τὸ μέτωπό τους ρυτιδώθηκε ἀπ' τὸ ξενύχι καὶ τὸ κλάμα,

Τὲς Μανάδες ποὺ μετὰ τὰ μάτια βουρκαωμένα περίμεναν τὸ ταξιδεμένο χρόνιον γιὰ χρόνια παιδιὰ τους,

Τὲς Μανάδες ποὺ δὲν γνώρισαν παρὰ τὴν ἀναμονὴ καὶ τὰ δάκρυα.

Τὲς Μανάδες μετὰ τὰ πένθη Τους τὰ ἀβάσταχτα, ποῦ χουνε πηγὴ τὴν καρδιά,

Τὲς Μανάδες μετὰ τὴ θλίψη Τους τὴν ἀνείπωτη,

Τὲς Μανάδες ποὺ ἀντίκρουσαν τὰ παιδιὰ Τους νὰ ταξιδεύουνε πρόωρα γιὰ τὸ ταξίδι τὸ ἀγύριστο,

Τὲς Μανάδες ποὺ ἀλάλιασαν καὶ σαραβλιασιήκανε ἀπὸ τὴ λύπη καὶ τὸν ἀβάσταχτο καῦμό. . . . .

Σ' Αὐτιὲς τὲς Ἑπειρώτισσες Μανάδες: Θὰ θελῶ νὰ καταθέσω ἕνα στεφάνι ἀπὸ τὰ πιδὸ πολῦτιμα ἄνθη τῆς Ἑπειρωτικῆς Γῆς.

Γι' Αὐτιὲς τὲς Ἑπειρώτισσες Μανάδες: Θὰ θελῶ νὰ ομιλήσωμε ὅλοι μας πῶς εἶναι καιρὸς πῶς νὰ στήσωμε κάποτε, σὺν ἐλάχιστο δείγμα σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης:

«Τὸ Μνημεῖον τῆς Ἑπειρώτισσας Μάνας».

νὰ πετάζετε τὰ σακκάκια σας στ' αὐτοκίνητα γιὰ νὰ ντυθοῦν οἱ γυμνοὶ μας!

Ὁ Πάπης ἀκούμπησε τὴν παλάμη στὰ κατσαρά μαλλιά τοῦ Ἑβραίου. Τοῦ ἔστρεψε ἀπαλὰ τὸ πρόσωπο πρὸς τὸ φῶς τοῦ φεγγίτη καὶ γονατίζοντας κόλλησε τὰ χεῖλη του πάνω στὸ ἰδρωμένο μέτωπο.

—Εὐχαριστῶ, εἶπε καὶ ἡ φωνὴ του τρεμούλιαζε. Εὐχαριστῶ Ἰωσήφ, ποὺ θέλησες μετὸν τρόπο σου νὰ με στηλώσης.

(Ἀκολουθεῖ)

Περί συγκεντρώσεως τῆς ὕλης τῶν ἀναγνωστικῶν Στοιχ. καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως

Τοῦ κ. ΣΠΥΡ. Μ. ΚΑΛΛΙΑΦΑ,
Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Τὰ ἀναγνώσματα, ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται τὰ ἀναγνωστικά τῶν σχολείων στοιχειώδους καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἶναι, ὡς γνωστὸν, καταταγμένα καθ' ὁμάδας, εἰς τὰς ὁποίας περιλαμβάνονται κατὰ τὸ περιεχόμενον συγγενῆ ὑπὸ σπουδαίαν τινα ἔποψιν.

Σκοπὸς δὲ τῆς κατατάξεως ταύτης ὀφείλει νὰ εἶναι ἢ κατὰ χρονικὰ διαστήματα, οἷον κατὰ τρίμηνον, μάλιστα δὲ κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, συγκέντρωσις τῶν ἀναγνωσθέντων, πρῶτον μὲν τῶν συγγενεστέρων πρὸς ἄλληλα καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ὁμάδα ἀνηκόντων, ἔπειτα δὲ καὶ πασῶν τῶν ὁμάδων εἰς ἓν ὅλον.

Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου ἀναγκαῖον εἶναι ὁ διδάσκων νὰ ἐκλέγη μὲν ἐκάστοτε ἐκ τῶν διαφόρων ὁμάδων ἀναγνώσμα πρόσφορον πρὸς τὰς περιστάσεις, ὑφ' ἧς διατελεῖ ἡ καθόλου διδασκαλία καὶ ἐν γένει ἡ μαθητικὴ ζωὴ. Δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀκολουθῆται δουλικῶς ἡ σειρὰ, καθ' ἣν διαδέχονται ἄλληλα τὰ ἀναγνώσματα.

Διὰ τοῦτο ὀφείλουν οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ, οἱ ὅποιοι διδάσκουν τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους νὰ ἀναγινώσκουν ὅλον τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν μέλλουν νὰ διδάξουν, ἵνα εὐκόλως καὶ εὐχαρίστως ἀνευρίσκουν ἐκάστοτε τὸ κατάλληλον πρὸς διδασκαλίαν.

Ἄλλ' ἅμα τῇ λήξει χρονικοῦ τινος διαστήματος, οἷον τριμήνου, πρέπει νὰ γίνεσθαι ἢ λεχθεῖσα συγκέντρωσις, χάριν τῆς ὁποίας τίθενται καταλλήλως σχετικὰ ἐπαναληπτικὰ ἐρωτήματα, οἷα π.χ. εἶναι τὰ ἀκόλουθα: "Ἄς ἴδωμεν σήμερον κατὰ πρῶτον τίνα θρησκευτικὰ ἀναγνώσματα ἔχομεν ἀναγνώσει, «ἄς ἴδωμεν τίνα οἰκογε-

νειακὰ, τίνα πατριωτικά, ἢ τίνα ἀναφερόμενα εἰς τὸ Φθινόπωρον κ.λ.π.». Αἱ ἀποκρίσεις τῶν μαθητῶν ὀρθὸν εἶναι νὰ δίδονται κατ' ἀρχὰς μὲν συντομώτατα διὰ τῆς δηλώσεως τῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἀναγνωσμάτων, ἔπειτα δὲ διὰ συντόμου περιλήψεως τοῦ περιεχομένου. Καλὸν δὲ εἶναι πρὸς τούτοις καὶ νὰ ἀναγινώσκωνται λίαν ἐνδιαφέροντα χωρία. Ἡ συγκεντρωτικὴ δὲ αὕτη ἐργασία εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαιτῆ περισσοτέρας τῆς μιᾶς ὥρας. Ἐκ τῶν συγκεντρώσεων τούτων τῆς ἀναγινωσκομένης ὕλης ἢ σπουδαιότητι, ὡς εἰκὸς, εἶναι ἢ κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἧτις ὀφείλει νὰ ἀναφέρηται εἰς ὅλην τὴν ὄλην, ἧτις ἔχει ἀναγνωσθῆ κατ' αὐτὸ. Διὰ δὲ τοῦτο αὕτη πρέπει νὰ γίνεσθαι μετὰ τῆς μεγίστης ἐπιμελείας.

Ὄρθον δὲ εἶναι, ὡς εὐκόλως εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῆ ἐκ τῶν λεχθέντων, κατὰ τὰς συγκεντρωτικὰς ταύτας ἐργασίας νὰ συνδέεται πρὸς τὰ σχετικὰ ἀναγνώσματα συγγενῆς διδαχθεῖσα ὕλη ἄλλων εἰδικῶν μαθημάτων, τῆς Ἱστορίας, τῆς Φυσικῆς ἱστορίας, τῶν Θρησκευτικῶν κ.λ.π.

Τὸ ὅλον δὲ ἀναγνωστικὸν πρέπει νὰ διέπη γενικὴ τις ἀρχή, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται τὰ ἐπὶ μέρους τμήματα. Ἡ γενικὴ δὲ αὕτη ἀρχὴ γίνεται σαφῶς συνειδητὴ διὰ τῆς κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους γινομένης συγκεντρώσεως.

Ἡ σπουδαιότης τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῆς, περὶ ἧς ὁ λόγος, συγκεντρωτικῆς ἐργασίας, εἶναι νομίζομεν, τόσον φανερὰ, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν αὐτὴν διὰ μακρῶν.

ΣΠΥΡ. Μ. ΚΑΛΛΙΑΦΑΣ

